

بررسی جو یادگیری اثر بخش بر اساس مؤلفه های مدیریت کلاس درس

محمد علی قاضیان^{۱*}، صادق ستوان^۲، مجتبی دهدار^۳، عبدالله عالی شیرمرد^۴

^{۱*} کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی، دانشگاه آزاد واحد ارومیه، ایران

^۲ دانشجوی دکتری جامعه شناسی فرهنگی، دانشگاه آزاد واحد تهران مرکزی، ایران

^۳ دانشجوی دکتری برنامه ریزی درسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک، ایران

^۴ دانشجوی دکتری برنامه ریزی درسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک، ایران

* mohammadali.ghazian1351@gmail.com

چکیده

هدف از این مقاله بررسی جو یادگیری اثر بخشی بر اساس مؤلفه های مدیریت کلاس درس در شهرستان تکاب می باشد. روش پژوهش از نوع توصیفی-پیمایشی بوده و جامعه آماری پژوهش ۷۶۶ نفر از کلیه معلمان مقطع متوسطه (اعم از زن و مرد) شاغل در آموزش و پرورش می باشد که بر اساس جدول کوکران ۲۵۶ نفر به روش نمونه گیری تصادفی به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. جهت گردآوری داده ها از پرسشنامه، فیش نامه و ... استفاده شده و تحلیل داده ها در دو سطح آمار توصیفی و استنباطی از تجزیه و تحلیل داده ها با نرم افزار SPSS انجام گرفته است. نتایج پژوهش نشان می دهد که رابطه مثبت و معناداری بین متغیرهای مستقل (طراحی و سازماندهی، رهبری، نظارت و ارزشیابی کلاس درس) و متغیر وابسته جو یادگیری وجود دارد و هم چنین نگاهی به ضرایب رگرسیون حکایت از آن دارد که رهبری ($\beta=0.46$)، نظارت و کنترل ($\beta=0.57$) و ارزشیابی کلاس درس با ($\beta=0.38$) می توانند جو یادگیری اثر بخش را به صورت مثبت و معنی داری پیش بینی کنند.

واژگان کلیدی: جو یادگیری اثر بخش، مدیریت کلاس، شهرستان تکاب

۱- مقدمه

کلاس درس خط مقدم جبهه تعلیم و تربیت است که مسئولیت اداره آن و تحقق اهداف آموزشی و درسی به عهده معلم است. بنابراین معلمان در نقش مدیر کلاس ایفای نقش می کنند. توجه به معلمان با این رویکرد، دیدگاهی جدید و نسبتاً توسعه یافته است. در این دیدگاه، معلمان مدیرانی هستند که برای حفظ نظم و کنترل کلاس درس و فعالیت های آموزشی، کارکردهای مدیریتی را به کار می گیرند. با وجود این، دارا بودن مهارت های مدیریتی، یکی از توانایی های ضروری شغل معلمی است که کمتر به آن توجه شده است (برلینر، ۱۹۸۸: ۵۴). طبق نظر اکثر معلمان اگر مشکلات رفتاری در کلاس بطور فراوان رخ دهد، برقراری ارتباط در جریان تدریس مختل می شود و آنان قادر به آموزش نخواهند بود. مهمتر آنکه، حتی اگر معلمان از مهارت های تدریس به خوبی بهره مند باشند، باز هم از شروع بدرفتاری دانش آموزان در کلاس بیمناک اند (لوپز، ۱۹۹۷: ۱۵۳). معلمان در کلاس های درس به عنوان یک مدیر، مسئول اداره کلاس درس و ایجاد شرایط لازم برای رشد همه جانبه دانش آموزان هستند. صاحب نظران تربیتی به مجموعه مهارت هایی که معلمان برای رسیدن به محیط آموزشی جذاب، سازنده و اثربخش به آنها نیازمنداند، مدیریت کلاس درس می گویند (اولیوا، ۱۳۷۹: ۲۰۵). مدیریت کلاس درس مانند دیگر موقعیت های اجتماعی و گروهی مستلزم انجام کارهای مدیریتی، یعنی طراحی و سازماندهی، رهبری، نظارت است.